

CARLA UPPELSCHOTEN

Doktersassistenten en verpleegkundigen, die werkzaam zijn op de polikliniek dermatologie, kunnen zich verder bekwamen. Sinds kort biedt U-Consultancy, aanvullend op de basis- en vervolgopleiding Polikliniek Dermatologie, een training Complexe Technische Vaardigheden.

TEKST: LYNETTE WIJGERGANS, FOTO'S: CARLA UPPELSCHOTEN

Oefenen op een varkenspoot

Doktersassistenten leren complexe technische vaardigheden

In deze training draait het vooral om het opdoen van veel vaardigheid,' legt Carla Uppelschoten, directeur van U-Consultancy, uit. 'Belangrijk is het systematisch aanleren van vaardigheden. Omdat er verschillende stappen nodig zijn om de vaardigheden echt in de vingers te krijgen, bieden we tijdens de training de vaardigheden stapsgewijs aan.' Het doel van de training is om uiteindelijk zelfstandig een groot aantal vaardigheden te kunnen toepassen volgens de bestaande richtlijnen en hierbij tevens voorlichting te kunnen geven aan patiënten op de polikliniek dermatologie. De opleiding is geaccrediteerd door de NVDA en de V&VN.

Pilottraining

In 2010/2011 volgden twee groepen als eersten de nieuwe training Complexe Technische Vaardigheden, één in het Spaarne Ziekenhuis in Hoofddorp en één in de Reinier de Graaf Groep in Voorburg en Delft. In dit laatste ziekenhuis ging het om een in-company training. 'Iedereen hier deed mee,' vertelt Uppelschoten. 'Vijf dagen lang werden, onder leiding van de eigen dermatologen, allerlei vaardigheden geoefend en afgetekend. Uiteraard alleen indien ze correct waren uitgevoerd.'

Bert Oosting, dermatoloog verbonden aan het Spaarne Ziekenhuis, was de hoofddocent. Hij is lid van de onderwijscommissie van U-Consultancy en medeverantwoordelijk voor de inhoud van de training. 'Uit de ervaringen van de cursisten blijkt dat de opleiding goed aansluit op de praktijk van de polikliniek dermatologie en een reële meerwaarde biedt voor zowel beginnende als ervaren doktersassistenten en verpleegkundigen. De pilottraining was echt een succes. De assistenten vonden het bijvoorbeeld erg leuk om het hechten te leren op varkenspoten. Ook de dermatologen waren zeer tevreden: het geeft meer tijd voor andere zaken als doktersassistenten een aantal vaardigheden op de poli overnemen.'

Verbetering van kwaliteit

'Een theoretische achtergrond bij alle medewerkers en goede praktische vaardigheden brengen de kwaliteit van de zorg op een nog hoger peil,' zegt ook vakgroefhoofd Mirjam Brakman van het Reinier de Graaf Ziekenhuis. 'Vandaar dat we deze training Complexe Technische Vaardigheden, die eigenlijk ontwikkeld is voor doktersassistenten, aan alle medewerkers op onze poli's aanbieden. Het feit dat iedereen deze met goed gevolg heeft doorlopen, is iets waar we trots op zijn.' De deelnemers leren tijdens de training

Vaardigheden

De volgende vaardigheden worden gedurende de training Complexe Technische Vaardigheden aangeleerd:

1. Zalftherapie en verbindtechnieken (wet wrap-techniek);
2. Lichttherapie;
3. Intracutane-, subcutane-, intramusculaire injecties;
4. Assisteren bij dermatologische ingrepen;
5. Excochleatie, elektrocoagulatie en cryocoagulatie;
6. Afnemen van huidbiopten (verdoven en hechten);
7. Enkel-armindex;
8. Zwachteltechnieken;
9. Pneumatische compressie;
10. Wondbehandeling;
11. Allergietesten;
12. Photo Dynamische Therapie;
13. Wrattenbehandeling;
14. Afnemen preparaten en kweken;
15. Jodium-zetmeeltest;
16. Begeleiden patiënt met biologicals.

Deze training verbetert de kwaliteit van zorg voor de patiënten

**Je moet
kunnen
omgaan met
stresssituaties
en andere
onverwachte
factoren**

ning onder andere het toepassen van zalftherapie, verbindtechnieken, lichttherapie, allergietesten, wrattenbehandeling, het afnemen van huidbiopten, hechten en het assisteren bij dermatologische ingrepen.

Oosting: 'We hebben van de nood een deugd gemaakt. De invoering van het Elektronische Patiënt Dossier (EPD) kost ons op de poli meer tijd en daarom hebben we meer ondersteuning nodig. Eerst hebben we natuurlijk uitgezocht of doktersassistenten biopten mogen afnemen en dat is het geval. Aangezien er geen landelijke opleiding was om dit aan te leren, hebben we bij U-Consultancy een vaardigheidsmodule ontwikkeld.' Volgens hem snijdt het mes aan twee kanten: 'Het aanbieden van deze training is weliswaar door efficiëntie ingegeven, maar het verbetert ook de kwaliteit van zorg voor de patiënten. Van alle informatie die ik geef tijdens het consult blijft namelijk maar 30 tot 40 procent hangen. Nu kan de assistent aan de balie de informatie nog eens herhalen en krijgt de patiënt dus betere voorlichting.'

Verschillende fasen

Het aanleren van de vaardigheden verloopt in fasen. In de oriëntatiefase wordt alle achtergrondkennis over het verloop, de werking, de indicatie en het beoogde effect van de vaardigheid gedeeld. Uppelschoten: 'We hebben per thema een instructiefilm gemaakt om het verloop van de handeling goed te demonstreren. We bespreken de kritieke punten die horen bij het uitvoeren van de handeling en de voorzorgsmaatregelen die genomen kunnen worden.' Na de oriëntatiefase volgt de oefenfase. Eerst wordt nogmaals de vaardigheid gedemonstreerd, gevolgd door het zelf doen en verder oefenen in een 'skillslab'. In de slotfase gaan de cursisten de vaardigheid daadwerkelijk beheersen. 'Hierbij ligt de nadruk op de snelheid en de coördinatie van de deelhandelingen,' vertelt Uppelschoten. 'Je moet kunnen omgaan met stresssituaties en andere onverwachte factoren. En door de geleerde vaardigheden in de praktijk uit te voeren, raken de doktersassistenten en andere deelnemers steeds meer ervaren!'

Cursus voor huisartsenpraktijken

Voor doktersassistenten en praktijkondersteuners die werkzaam zijn in huisartsenpraktijken, heeft U-Consultancy een aparte oplei-

ding dermatologie met als doel verdere bekwaaming op het gebied van de dermatologische zorgverlening. In deze opleiding komen vaardigheden aan de orde zoals observatie van de huid, wrattenbehandeling, wondbehandeling, zwachteltechnieken en adviezen bij huidproblemen. Er wordt met casussen gewerkt die in de huisartsenpraktijk en op de huisartsenpost veel voorkomen. De data voor dit najaar zijn 1, 8, 15 en 29 november van 19.00 tot 22.00 uur in Utrecht. De opleiding kan ook in-company gegeven worden. Voor meer informatie en aanmelden: www.uconsultancy.nl.

Ervaring van doktersassistenten

Marijke Vlasveld, Jessica van Middendorp en Rachel Blom volgden de training Complexe Technische Vaardigheden.

Marijke: 'Ik vond het practicum handhygiëne heel leuk: het zichtbaar maken van de bacteriën nadat je je handen naar eigen idee goed had gereinigd. Je handen reinigen is heel belangrijk in je dagelijkse werk. Wij deden veel van de vaardigheden al maar ik ben me bewust geworden van de puntjes op de i. Ik voel me nu ook in staat om de goede informatie aan de patiënten te geven.'

Jessica: 'We hebben allergietesten geoefend en de prick-to-pricktest. Dat vond ik leuk omdat we dit niet bij ons op de polikliniek doen. Het was sowieso heel leuk om de verhalen uit andere ziekenhuizen te horen en hierbij de enorme verschillende behandelwijzen per ziekenhuis.'

Rachel: 'De stapsgewijze opzet vond ik erg handig omdat je dan niet gelijk "in het diepe" springt. Door de duidelijke uitleg tijdens de eerste twee fasen had ik voldoende vertrouwen voor de derde fase opgebouwd. Ik vind dat we als assistenten best trots op onszelf mogen zijn over het behalen van deze cursus. Het vroeg de nodige inspanning om de informatiemap te bestuderen, maar achteraf gezien is dat dubbel en dwars de moeite waard geweest! Voor ons als doktersassistent geldt nu dat we meer handelingen kunnen en mogen uitvoeren, waarbij we dus ook meer verantwoordelijkheid en vertrouwen krijgen van de dermatologen.'